

Sygn. akt XVII AmE 315/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodnicząca – **Sędzia SO Bogdan Gierzyński**

Protokolant – st. sekr. sądowy Joanna Preizner

po rozpoznaniu 4 listopada 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki Komandytowej z siedzibą w S.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 28 sierpnia 2017 r. znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w punkcie 2 w ten sposób, że obniża wysokość kary pieniężnej nałożonej na (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Spółkę komandytową z siedzibą w S. do wysokości 24.722,00 zł (dwadzieścia cztery tysiące siedemset dwadzieścia dwa złote);

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą w S. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 315/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 29 sierpnia 2017r., znak:(...), na podstawie art. 56 ust. 21 alt. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.), w związku z §5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1257 tekst jedn.), w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 23 czerwca 2016 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia spółce: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka komandytowa z siedzibą w S. (następca prawny (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., KRS: (...)), kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka komandytowa z siedzibą w S., w dniach: 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26 i 31 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego pod adresem: ul. (...), (...)-(...) S.; naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1. wymierzył „(...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka komandytowa karę pieniężną w kwocie 31.166 zł (słownie: trzydzieści jeden tysięcy sto sześćdziesiąt sześć złotych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka komandytowa z siedzibą w S. zaskarżając ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów art. 11 ust. 2 pkt 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a i ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.) przez zastosowanie kary pieniężnej z art. 56 ust. 1 i 2 wbrew ograniczeniu możliwości jej stosowania do sytuacji nie stosowania się przez stronę do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

W oparciu o powyższe odwołujący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania, przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych przez Prezesa Urzędu w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego – na okoliczność prawidłowości zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. **/okoliczność bezsporna/**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. **/okoliczność bezsporna/**

Na wezwanie Prezesa URE, (...) S.A., do której sieci jest przyłączony (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka komandytowa z siedzibą w S. (Odbiorca), przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w „Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej” obowiązującym

w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego pod adresem: S., ul. (...). **/k. 3-4 akt adm./**

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym obiekcie, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. **/k. 1-2, k. 3-4, k. 20 akt adm./**

Wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy [MW w godzinie] w poszczególnych dniach:

1. 10 sierpnia 2015 r. łącznie 4,85075 (MW w godzinie);
2. 11 sierpnia 2015 r. łącznie 3,09975 (MW w godzinie);
3. 12 sierpnia 2015 r. łącznie 1,33375 (MW w godzinie);
4. 13 sierpnia 2015 r. łącznie 0,03350 (MW w godzinie);
5. 14 sierpnia 2015 r. łącznie 0,12000 (MW w godzinie);
6. 17 sierpnia 2015 r. łącznie 0,12725 (MW w godzinie);
7. 18 sierpnia 2015 r. łącznie 0,13925 (MW w godzinie);
8. 19 sierpnia 2015 r. łącznie 0,03950 (MW w godzinie);
9. 20 sierpnia 2015 r. łącznie 0,15175 (MW w godzinie);
10. 21 sierpnia 2015 r. łącznie 0,13700 (MW w godzinie);
11. 24 sierpnia 2015 r. łącznie 0,13975 (MW w godzinie);
12. 25 sierpnia 2015 r. łącznie 0,13575 (MW w godzinie);
13. 26 sierpnia 2015 r. łącznie 0,06150 (MW w godzinie);
14. 31 sierpnia 2015 r. łącznie 0,01925 (MW w godzinie).

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 10,38875 MW w godzinie.

Przychody (przychody netto ze sprzedaży i pozostałe przychody operacyjne) Odbiorcy osiągnięty w roku podatkowym 2016, wyniosły (...)zł. **/k. 14, k. 32-35v akt adm./**

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane. Powód nie kwestionował w odwołaniu faktu naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 56 ust. 3a ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Wskazany wyżej przepis daje podstawę do nałożenia kary pieniężnej wyłącznie w przypadku nie stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie wymienionych enumeratywnie przepisów tj.: art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne.

Bezspornym w sprawie jest, że (...) S.A. stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne i wprowadziły, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Uprawnienia określone w art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne i art. 11d ust. 3 tej ustawy nie są, zdaniem Sądu, tym samym uprawnieniem.

Przepis art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

W myśl art. 11d ust. 3 ww. ustawy, w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Treść powyższych przepisów nie pozostawia wątpliwości, że w odniesieniu do ich podstaw prawnych różny pozostaje zakres podmiotowy uprawnionych oraz zakres przedmiotowy uprawnienia.

Przepis art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne uprawnia wyłącznie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego do wprowadzenia ograniczenia wyłącznie w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Natomiast przepis art. 11d ust. 3 tej ustawy daje wszystkim operatorom systemu elektroenergetycznego (a więc również operatorom systemu dystrybucyjnego) uprawnienie do wprowadzania ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, a więc nie w zakresie dostarczania i poboru.

W świetle powyższego należało uznać, że naruszenie ograniczenia wprowadzonego art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne nie jest równoznaczne z naruszeniem ograniczenia wprowadzonego na podstawie art. 11d ust. 3 tej ustawy.

W ocenie Sądu brak jest zatem podstaw do nałożenia na powoda kary na podstawie art. 56 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne za naruszenia ograniczenia wprowadzone na innej podstawie niż wymienione w niniejszym przepisie.

Sąd podziela stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 października 2008 r., III SK 3/08, że skoro kara pieniężna stanowi sankcję, dolegliwość, i to znaczną, dla przedsiębiorcy, to odnoszą się do niej pewne najbardziej podstawowe zasady stosowania sankcji. Nie jest w związku z tym dopuszczalne stosowanie wykładni rozszerzającej w zakresie definiowania czynu, za który przewidziana jest sankcja w postaci kary pieniężnej.

W odniesieniu do niedostosowania się przez powoda do ograniczeń w dostarczaniu i poborze mocy w dniu 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26 i 31 sierpnia 2015 r., stwierdzić należy, że Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (Dz.U. 2015 r., poz.1136) wprowadziła od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW. Podstawą wprowadzonego ograniczenia był przepis art. 11 ustawy Prawo energetyczne, a zatem norma wskazana w dyspozycji art. 56 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne. Nałożenie kary za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, w wyżej wskazanych dniach było zatem uzasadnione. Łącznie przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy w

dniach: 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26 i 31 sierpnia 2015 r. wyniósł 2,43825 (MW w godzinie). Stąd też ustalając kwotę kary pieniężnej wyliczono ją jako iloczyn 3.000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającego ilości MW w poszczególnych godzinach doby, tj. $3.000 \times 2,43825$ MW w godzinie = 7.314,75 zł. Przy czym przy ustalaniu mnożnika Sąd wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1.500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 r.), której to wartości należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10 - 31 sierpnia 2015 r. i - dodatkowo - aby kara spełniła swoją wychowawczą i represyjną funkcję, podwoił ją z tytułu sankcji.

Zwrócenia uwagi wymaga, że dla zasadności nałożenia kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 nie ma znaczenia, czy pobór mocy (wartość przekroczenia) mógł stanowić realne zagrożenie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej kraju. Celem wprowadzanych ograniczeń jest zbilansowanie mocy w sieci elektroenergetycznej kraju. Każde przekroczenie poboru mocy skierowane jest przeciwko celowi wprowadzonego ograniczenia, a zatem godzi w bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Należy mieć również na względzie, że „dotychczasowe zachowanie podmiotu” polegało na niestosowaniu się do ograniczeń w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. Mimo, że niestosowanie się do ograniczeń w tych dniach nie było zagrożone karą, było dla powoda wiążące. Niestosowanie się do ograniczeń w tych dniach nie stanowi zatem przesłanki uzasadniającej obniżenie kary.

Mając powyższe na uwadze, należało zmienić zaskarżoną decyzję na podstawie art. 479⁵³ §2 k.p.c., obniżając wysokość nałożonej kary pieniężnej do kwoty 7.314,75 zł, tj. proporcjonalnie do łącznego przekroczenia mocy odpowiadającego ilości MW w poszczególnych godzinach doby w dniach: 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26 i 31 sierpnia 2015 r.

W pozostałym zakresie odwołanie należało na podstawie art. 479⁵³ §1 k.p.c. oddalić jako bezzasadne.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 98 k.p.c., albowiem co do zasady pozwany prawidłowo stwierdził zaistnienie przekroczenia poboru mocy przez powoda i nałożył na powoda karę pieniężną, którą Sąd zmniejszył o wartość przekroczenia w dniach 10-11 sierpnia 2015 r., kiedy to zastosowanie kary pieniężnej nie było zasadne. Jednakże co do zasady nałożenie kary pieniężnej przez pozwanego było prawidłowe za zaistniałe przekroczenie poboru mocy w dniach kolejnych, stąd na jego rzecz należą się od powoda koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym po 27 października 2016 r.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński